Research in Sport Management and Motor Behavior, Volume 14 - Issue 27 / 2024

KHARAZMI UNIVERSITY

Research in Sport Management and Motor Behavior

Print ISSN: 2252-0716 - Online ISSN: 2716-9855

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]

[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

Designing Demand Stimulation Theory For Sports In Iran Society By Mix Method

Fatemeh Ghavami komleh[1] rasool Nazari[2]* Reza Shajie[3]

1.PhD student, Department of Sports Management, Faculty of Sports Sciences, Isfahan Branch (Khorasgan), Islamic Azad University, Isfahan, Iran.
2.Associate Professor of Sports Management, Faculty of Sports Sciences, Isfahan Branch (Khorasgan), Islamic Azad University, Isfahan, Iran.
3.Assistant Professor of Sports Management Department, Payam Noor University, Tehran. Iran.

corresponding author: rasool Nazari, nazarirasool@yahoo.com

ARTICLE INFO

Article type
Research Article

Article history
Received: 17-11-2023
Revised: 12-4-2024
Accepted: 12-4-2024

KEYWORDS:
demand stimulation, sport institutionalization, sport, health-oriented sport, grounded theory approach

How to Cite:
Fatemeh Ghavami komleh, rasool Nazari, Reza Shajie. **Designing Demand Stimulation Theory For Sports In Iran Society By Mix Method,** *Research in Sport Management & Motor Behavior*, 2024: 14(27): 246-273

ABSTRACT

The main purpose of this study was to Designing a model to stimulate demand for sports in Iranian society. In so doing, a sequential exploratory mixed methods research was used. Thus, the data were collected in two phases: In the qualitative section, using the grounded theory method, through a semistructured with 16 managers and university experts, the data were collected and obtained using the Strauss and Corbin systematic design with MAXQDA, demand stimulation codes and components. The questionnaire was designed based on the findings from the qualitative stage. In order to validate the model, the newly developed questionnaire was administered through the participation of 384 managers, experts and athletes of the entire Iranian community and showed the research findings. The highest predictor of demand stimulation model is related to process strategy with a value of 0.78 and the lowest percentage is related to the axial phenomenon with a value of 0.51. Also the validity of the research model, Structural equations were measured through the model indices, the results of which indicated an acceptable fit for all the mentioned indices.

Published by *Kharazmi University, Tehran, Iran*. Copyright(c) The author(s) This is an open access article under the CC BY-NC license (https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی

دانشگاه خوارزمی

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]

[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

طراحی مدل تحریک تقاضا در ورزش ایران با استفاده از رویکرد آمیخته

فاطمه قوامی کومله[۱] رسول نظری*[۲] رضا شجیع[۳]

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.
۲. دانشیار مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.
۳. استادیار گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام‌نور، تهران. ایران.

نویسنده مسئول: رسول نظری nazarirasool@yahoo.com

اطلاعات مقاله:

نوع مقاله: علمی–پژوهشی

دریافت: ۱۴۰۲/۸/۲۶

ویرایش: ۱۴۰۳/۱/۲۴

پذیرش: ۱۴۰۳/۱/۲۴

واژه های کلیدی:

تحریک تقاضا، نهادینه‌سازی ورزش، ورزش، ورزش سلامت‌محور، نظریه داده‌بنیاد

ارجاع:

فاطمه قوامی کومله، رسول نظری، رضا شجیع. **طراحی مدل تحریک تقاضا در ورزش ایران با استفاده از رویکرد آمیخته.** *پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی*، ۱۴۰۳: ۱۴(۲۷): ۲۴۶-۲۷۳

چکیده

هدف اصلی پژوهش، طراحی الگوی تحریک تقاضا برای ورزش در جامعه ایرانی است. برای نیل به این هدف از روش ترکیبی متوالی اکتشافی استفاده شد. داده‌ها در دو مرحله جمع‌آوری شد. در بخش کیفی با استفاده از روش داده‌بنیاد، از طریق مصاحبه نیمه‌ساخت‌یافته با ۱۶ نفر از خبرگان که با روش نمونه گیری نظری انتخاب شدند، کدها جمع آوری و با استفاده از طرح نظامند استراس و کوربین با و نرم افزار ماکس کیودا نسخه ۲۰۱۸، کدها و مولفه های تحریک تقاضا به دست آمد و در قالب مدل مفهومی داده بنیاد تدوین گردید. برمبنای یافته های حاصل از مرحله کیفی، پرسشنامه و مدل اولیه طراحی شد که پس از سنجش روایی و پایایی آن (آلفای کرونباخ، ۰/۹۳)، این پرسشنامه از طریق مشارکت۳۸۴ مدیران و کارشناسان و ورزشکاران کل جامعه ایرانی اجرا گردید. یافته های پژوهش نشان داد، بیشترین پیش بینی کنندگی مدل تحریک تقاضا، مربوط به راهبرد فرایند با مقدار ۰/۷۸ و کمترین درصد مربوط به پدیده محوری با مقدار ۰/۵۱ می باشد، همچنین اعتبار مدل تحقیق، از طریق شاخص های مدل معادلات ساختاری مورد سنجش قرار گرفت که نتایج آن حاکی از برازش قابل قبول برای همه شاخص های مذکور بوده است.

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]

[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

Extended Abstract

The main goal of the research is to design a model for stimulating the demand for sports in Iranian society. To achieve this goal, an exploratory sequential mixed method was used, where data were collected in two stages. In the qualitative part, using the Foundation's data method, through semi-structured interviews with 16 experts who were selected by the theoretical sampling method, codes were collected and using the Nizamand Strauss and Corbin design with Max Kiuda software version 2018, the codes and components of demand stimulation were obtained and compiled in the form of the foundation's data conceptual model.

In fact, using the interview method, practical concepts were collected under the title of open codes. In the next step, the researcher categorized and compared the titles extracted from the data. By comparing different concepts, he discovered the common ground between them. and provided the possibility of classifying similar concepts in the form of the same classifications. Axial coding relies on specifying a category by considering the conditions that lead to its creation. Those conditions are the context in which the category is located, the interaction strategies by which the category is managed and controlled, and the consequences of those strategies, using the constant comparison technique, the context for the emergence of common dimensions of concepts, which is axial coding. It became possible. The categories identified in the core coding include emphasis on health-oriented sports, creating strategic thinking in managers, creating suitable infrastructure, stimulating sports demand, the need to pay attention to educational sports, developing public sports, economic factors, cultural factors, psychological factors, factors It is individual.

In the last stage of coding, the core codes in the previous stage were integrated with each other in terms of integrity and comprehensiveness, comprehensiveness and practicality, each concept, in terms of semantics and content relationship, and then selectively extracted. At the end of this stage, the extracted codes include strategic categories including the design of the management system (development of insurance capacities in public sports or the centrality of the network of the Ministry of Health, Treatment and Medical Education) and process-oriented strategy (creating a health certificate design with the ability to control and Online update, development and promotion of sports

culture, development of sports culture at home, correction of social and cultural issues in society, the need to pay attention to educational sports, creating demand for sports) and consequences including sustainable physical activity: endogenization of sports, increasing sense Sporting, reducing economic costs due to lack of exercise, improving and strengthening people's cultural attitudes, community health by developing student sports and creating a dynamic environment, in this regard, the key categories include a special approach to stimulate demand for sports (planning and designing long-term programs, creating motivation (intrinsic motivation, sense of achievement), awareness (regarding the benefits of exercise, seeing successful role models, comparing them with people who exercise, training package, health warnings), marketing and The role of Tilighat (awareness, helping the audience) is to increase the intensity of participation in sports, to create demand for sports.

Contextual categories include planning (planning strategic programs, taking examples from successful countries, moving towards privatization) and support platform (cooperation between institutions (social security, health insurance, ministry of sports), transparency of laws and regulations. be Causal conditions include individual factors (influence of income, social class, motivation) and cultural factors (paying attention to sports as a development tool, meaningful and reciprocal impact of culture and stimulation of demand) and economic factors (reducing economic costs due to inactivity, creating The pricing mechanism in sports, the positive relationship between income and demand) and intervening conditions including the lack of government support, social restrictions and prohibitions, personality traits, social class of people.

To measure the validity of the questionnaire, Taheri and content validity, divergent validity, factorial and diagnostic validity were used to confirm the items of the questionnaire. To determine the content validity of the research questionnaire, first the initial questionnaire which was obtained from the qualitative section and includes 10 main categories, 42 subcategories and 307 items.

According to the fact that the number of experts who examined the questionnaire was 12 people, the content validity ratio for 12 people is 0.56, also, the content

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

validity ratio of the entire questionnaire is also calculated using the Lawshe 62 formula. 0/ was obtained; Therefore, this percentage confirmed by the experts indicates that the questionnaire has a good validity.

According to the findings of the qualitative phase, a questionnaire and a preliminary model were designed, and after measuring its validity and reliability (Cronbach's alpha, 0.93), this questionnaire was implemented through the participation of 384 managers, experts and athletes of the entire Iranian society.

The number of people in the statistical population of the current research, all academic staff members, experts and athletes of the entire Iranian society were considered in a quantitative section. According to Morgan's table, the sample size determined for this statistical population is 384 people. The aim of the present research in the quantitative stage is to validate the stimulation of sports demand presented in the qualitative stage. To achieve this goal in the quantitative stage, the structural equation model was used, and the final output of the model was presented using WarpPls7 software.

In this regard, the determination coefficient of the dependent structures of the model is above 0.50; Therefore, in general, the coefficient of determination of all the model structures with the value of 0.66 is acceptable.

Also, in all structures, "P. Velio" is observed less than five hundredths; Therefore, at the 95% confidence level, the regression beta between the constructs in the model is significant.

The higher the obtained path coefficients are, it indicates that the variable in question is more effective. Therefore, the structure of process-oriented strategy with a value of 0.866 has had the greatest impact on the consequences of demand stimulation.

The criterion of model prediction power for all dependent and mediating variables is higher than 0.35; Therefore, the predictive power of the indices related to the endogenous structures of the model is optimally adjusted.

In this article, for composite reliability, all constructs have a value above 0.6, and for Cronbach's alpha, all constructs have a value above 0.7. Therefore, the fit of this index is considered appropriate. The fit indices of the research model were examined based on the structural equation model

And in divergent (diagnostic) validity, divergent validity exists when it is predicted

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

that two or more variables are not correlated based on related theories. It is worth mentioning that structural equation modeling has been used to measure convergent and divergent validity.

Fresnel and Locker believe that the root of convergent validity of each component (shaded items) should be more than the maximum correlation of that component with other components, and the numbers in the article have confirmed the appropriate divergent validity in Fresnel and Locker's method. For the general fit of the model, indices such as the average variance inflation rate, the overall goodness of fit index, the average path coefficient and the average determination coefficient have been used.

The findings of the research showed that the highest predictability of the demand stimulation model is related to the process strategy with a value of 0.78 and the lowest percentage is related to the central phenomenon with a value of 0.51, as well as the validity of the research model through the indicators of the structural equation model. It was measured, and the results indicated an acceptable fit for all indicators.

The research showed that inter-sectoral cooperation in the field of health-oriented sports can be done by placing subsidies on a series of sports activities or sports clubs in such a way as to reduce related costs and save money on treatment. , stimulating the demand in the people of the society. It can be said that there is a strong emphasis on lifestyle in the media of developed countries, something that has not happened in our country. Regarding education, the government has not done any special education with public institutions. The two main authorities in this field are the Ministry of Health and the Ministry of Sports and Youth of the country, which unfortunately have not seen any movement in this field, i.e. health-oriented educational activities. Sports and health are closely related and these two categories should be institutionalized in the society by creating culture. According to the researcher, the health-oriented sports plan is a productive industry, and if this issue is left to the private sector, the platform for its growth will be provided and it will have a significant impact on the health of the society.

Therefore, managers with attention to and development of strategies to stimulate the demand for sports factors: development of insurance capacities in public

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]

[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

sports, creation of a health certificate plan with the ability to control, development and promotion of sports culture, development of sports culture at home and the need to pay attention to educational sports, demand Make exercise for your agenda. The limitation of the research indicates that in the qualitative approach, the findings are highly dependent on the researcher, so one should be careful in generalizing its results.

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]

[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

مقدمه

آخرین آمارهای جهانی استخراج شده در سال ۲۰۱۰ نشان می‌دهند که در سراسر جهان، ۲۳ درصد بزرگسالان و ۸۱ درصد نوجوانان توصیه‌های فعالیت بدنی با هدف سلامت، که توسط سازمان بهداشت ارائه شده است، را رعایت نمی کنند (۱) و در حال حاضر منابع دولتی در ایران، آمار مشارکت مردم در ورزش همگانی کشور را ۲۳ درصد بیان می‌کنند، اما منابع غیر رسمی آمار مشارکت را پایین تر از این دانسته اند که با این همه، نسبت به خیلی از کشورهای پیشرفته دنیا، آمار بسیار پایین می‌باشد (۲).

مفهوم ورزش را نباید به تحقق‌بخشیدن اهداف صرف رقابتی که یک تصور و برداشت خاص از ورزش است، محدود کرد (۳). در واقع سلامتی در بین اقشار مختلف جامعه، دغدغه اصلی محققین در دنیای امروز است در همین زمینه یکی از روش‌های مفید جهت ارتقاء سلامتی، ورزش و فعالیت‌های بدنی می‌باشد (٤). بیان می‌شود که ورزش و فعالیت‌های جسمانی مطلوب، علاوه بر تحریک، نشاط و شادابی روحی باعث افزایش سلامتی جسم نیز می‌باشد. بنابراین فعالیت‌های ورزشی برای عموم لازم و ارزشمند می‌باشد و کسانی که ورزش می‌کنند در نهایت کیفیت زندگی بالاتری در مقایسه با افراد غیر ورزشکار دارند (۵).

بنابراین، ورزش و ابعاد گوناگون آن به‌عنوان یک مبحث مهم موردتوجه است و همچنین به‌عنوان یک پدیده‌ای منحصربه‌فرد در جهت ایجاد جامعه‌ای پویا و شاداب و رفع بسیاری از بحران‌های اجتماعی، فرهنگی و حتی اقتصادی و سیاسی کاربردهای فراوان خود را نمایان ساخته است (٦) و آنچه در این بین حیاتی و بسیار مهم است، موضوع استمرار فعالیت بدنی و ورزش می‌باشد، زیرا حفظ فواید سلامتی مستلزم مشارکت مستمر در فعالیت بدنی و ورزش است (۷) که توسط عوامل درونی و بیرونی تحریک می‌شوند.

در تقاضا بحث نیاز مطرح است و نیاز حاکی از شکاف بین وضع موجود و مطلوب است و نیازسنجی، جمع‌آوری اطلاعات درباره افراد، گروه‌ها و سازمان‌ها و اولویت‌بندی آنهاست تا از این رهگذر زمینه لازم برای برطرف‌کردن این نیازها فراهم شود. تقاضا در ورزش در واقع نیازسنجی در راستای نیل به توانمندسازی جسمی و روی‌آوردن افراد جامعه به ورزش است (۸)

بدین منظور تحریک تقاضا در واقع نوعی ایجاد تمایل در افراد جامعه به مشارکت و حضور اقشار جوان به‌عنوان آینده‌سازان مملکت، در فعالیت‌های اجتماعی و به‌خصوص ورزش و تربیت‌بدنی است که تأثیر مهمی در توسعه یک کشور دارد، جوانان به‌عنوان قشر عظیم یک جامعه باتوجه‌به تحرک، پویایی و نقش بسیار مهم آن در پیشرفت کشور همیشه موردتوجه سیاست‌مداران، حاکمان و صاحب‌نظران بوده‌اند (۹). مشارکت در ورزش، یک استراتژی مفید در ارتقاء سلامت جسمانی افراد با بیماری‌ها نادر می‌باشد (۱۰). بنابراین چن، لی و بیان نمود که افزایش مشارکت در فعالیت‌های بدنی نه تنها برای ارتقاء سلامت فردی مثبت است، بلکه از طریق ارتقاء بهزیستی اجتماعی فرد، برای سلامت عمومی در سطح جامعه نیز مفید است. ایجاد حس ورزش خواهی در جامعه باعث ارتقاء سلامت در مناطق مختلف خواهد شد (۱۱)

در بررسی تحریک تقاضا در ورزش محقق اذعان می‌نماید که بازاریابی اجتماعی با ابزارهایی همچون هزینه

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

مشارکت به‌جای قیمت، قابلیت دسترسی به‌جای مکان، ارتباطات اجتماعی به‌جای ترویج و در نهایت ارائه رفتار مطلوب به‌جای محصول، توانایی این را دارد که رفتارهای سالم را جایگزین رفتارهای نادرست و پر خطر نماید (۱۲). تلاش بازاریابی اجتماعی و ابزارهای آن بر آن است که رفتار صحیح را جایگزین رفتار غلط در جامعه نماید. ماحصل تمام مراحل برشمرده شده، افزایش میزان مشارکت در ورزش و به تبع برخورداری جامعه از مزایای بالا رفتن این میزان مشارکت می‌باشد. مزایای مربوط با این رفتار مطلوب شامل افزایش آگاهی افراد از فعالیت‌های جسمانی و نحوه انجام آنها، کشش به سمت فعالیت‌های تفریحی ایجاد فرهنگ ورزش در خود، قرار گرفتن ورزش در سبد هزینه خانوار، افزایش تعاملات اجتماعی، کاهش هزینه‌های درمانی، افزایش صحت و سلامت بدن، جامعه سالم، افزایش شادی و نشاط و سرگرمی در جامعه، افزایش امنیت اجتماعی و دیگر مزایای متصور برای مشارکت در فعالیت‌های بدنی می‌باشد (۱۳).

بدین منظور ورزش و فعالیت بدنی منظم، ارتباط معنی‌داری با سطح کیفیت زندگی دارد و می‌توان چنین استنباط نمود که با افزایش مشارکت ورزشی، کیفیت زندگی نیز بهبود می‌یابد. تقویت سلامتی جسمی در جامعه و رشد اقتصادی ناشی از تأثیرات ورزش در روح و جسم نیروی کار و ایجاد امنیت در اثر جلوگیری از روی‌آوری جوانان به رفتارهای خلاف، از دیگر ابعاد مهمی است که موجب توجه بیشتر فعالان به مقوله ورزش شده است (۱۰) در یک تقسیم‌بندی، مدل مول و همکاران (۲۰۰۵) یکی از مدل های شناخته شده درروییکرد سلسله مراتبی ورزش است. آنها برای ساختار ورزش به ترتیب چهار بخش ورزش آموزشی (تربیتی)، ورزش همگانی و تفریحی، ورزش قهرمانی و ورزش حرفه‌ای متصور شده اند. در هریک از این بخش هاشاخص‌های متعددی برای توسعه یافتگی وجود دارد. در قاعدهٔ هرم، ورزش آموزشی و تربیتی و در رأس آن ورزش حرفه‌ای قرار دارد. بیشترین سطح شرکت کردن مربوط به قاعدهٔ هرم است و هرچه به رأس هرم نزدیکترمی‌شویم، از تعداد شرکت کنندگان در ورزش کاسته می‌شود. گسترش ورزش و پس از آن رشد ورزش تفریحی باعث افزایش مشارکت عمومی مردم در ورزش خواهد شد. این مدل خود بیانگر گرایش و روند رو به رشد همگانی شدن ورزش در هزاره سوم میلادی است، به طوری که می‌توان عنوان کرد ورزش آموزشی در سطح بسیار گسترده انجام می‌شود، پس از آن علاقمندان به سمت ورزش تفریحی رهنمون می شوند. از این طریق افراد مستعد به سمت ورزش قهرمانی و افراد نخبه به سمت ورزش حرفه‌ای خواهند رفت و ورزش آموزشی و تفریحی به عنوان پشتوانه‌ای برای ورزش قهرمانی و حرفه‌ای تبدیل خواهد شد. با این تفسیر توسعه تربیت بدنی و ورزش، رکن اصلی نیروی انسانی سالم، تندرست و با آمادگی جسمانی بالا به شمار می‌آید. ورزشی اثربخش خواهد بود که نظامند برنامه ریزی شود و دارای انعطاف لازم باشد. برای رسیدن به این اهداف عالیه، سیاست‌های کلی در جامعه باید حول چهار محور اساسی ورزش همگانی، ورزش‌های کاربردی، ورزش قهرمانی، ورزش حرفه‌ای برنامه‌ریزی شود (۱٤).

ضرورت پرداختن به ورزش در جامعه یکی از حوزه‌های معارف بشری است و ورزش همگانی یکی از شاخه‌های آن محسوب می‌شود که در تأمین سلامت و بهداشت تن و روان انسان‌ها از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. اساس خدمات ورزش همگانی، مردم‌محور و برای عموم بوده و کلیه خدمات به‌صورت برابر،

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

قابل‌دسترس است و دولت این سرویس را با منابع مالی خود پشتیبانی می‌کند (۱۵) و منظور از ورزش سلامت محور، در واقع سبک زندگی سلامت محور است که به عنوان پدیده‌ای چند علتی، چند بعدی و چند دلالتی به الگوهای جمعی رفتار مربوط می‌شود که به مسائل تهدید کننده سلامت افراد می‌پردازد تا از این طریق بتواند سلامتی ایشان را تضمین نماید. این پدیده بیش از آن که یک پدیده فردی باشد یک پدیده اجتماعی فرهنگی است که در این راستا برای بهبود سبک زندگی سلامت محور، امکانات و تشویق‌های لازم برای ورزش بیشتر باید فراهم گردد (۱٦).

بنابراین، فلسفه ورزش همگانی، تشویق مردم به ورزش و فعالیت‌های فیزیکی است که در واقع برای سیاست‌گذاران دارای پیامی است تا از موقعیت خود برای پیشبرد این هدف و فراهم‌آوردن فرصت برای مشارکت عموم بهره‌مند شوند (۱۷) در نتیجه در این راستا باید سیاست‌هایی اتخاذ شود که آگاهی لازم برای فواید ورزش و فعالیت بدنی در جامعه حاصل شود که فرهنگ سازی و نهادینه کردن آن در بطن جامعه می‌باشد، از مداخلات دیگری مانند تغییر نگرش افراد به فعالیت‌های بدنی، تغییر سبک زندگی برای افزایش مشارکت افراد در ورزش به عنوان یک فعالیت ارتقاء دهنده سلامت بیان شد (۱۸). به هر حال آنچه که بیش از هر نکته ای جلب توجه می کند؛ رفاه جسمانی، روانی و اجتماعی است. اما در این زمینه یک معضل اصلی، درصد پایین مشارکت جامعه ایران در ورزش و همچنین کم تحرکی اقشار مختلف جامعه است که به عنوان چالشی بزرگ می‌تواند زمینه ساز به خطر افتادن سلامت عمومی مردم و افزایش روز افزون ناهنجاری های جسمانی و بروز بیماری های ناشی از کم تحرکی در میان مردم شود. که این امر زنگ خطری برای مسئولان می باشد؛ بر این اساس، آنچه باید مساله اصلی دولت باشد و مورد توجه مسئولان قرار گیرد، گرایش مردم به سوی ورزش و ایجاد حس ورزش خواهی در جامعه است و همچنین در این راستا به دنبال روش‌های بپردازند که سبب افزایش تقاضا ورزشی در جامعه ایرانی گردد در واقع ضرورت انجام این پژوهش نیز همین مسئله می‌باشد.

هدف اصلی تحریک تقاضا ایجاد تقاضای مستمر است؛ بنابراین باید در برنامه‌ریزی آتی سیاست‌گذاران موردتوجه قرار گیرد. ازآنجایی‌که در ایران در این زمینه پژوهش چندانی انجام نشده و باتوجه‌به اینکه محقق در بررسی‌های انجام شده از منابع کتابخانه‌ای و اینترنتی و مشاوره از نخبگان ورزشی به این نتیجه رسیده است که تحریک تقاضا برای ورزش در جامعه ایرانی دارای نوآوری است و این عامل سبب اثبات مسئله تحقیق خواهد شد. محقق به دنبال پاسخ به این سؤال است که مدل تحریک تقاضا برای ورزش در جامعه ایرانی چگونه است؟

روش پژوهش

از لحاظ نوع و تحلیل داده‌ها، این تحقیق از نوع آمیخته است. روش کیفی با رویکرد نظریه‌سازی داده‌بنیاد رهیافت نظام‌مند است. در این روش در پایان هر مصاحبه و بررسی متون مربوطه، داده‌ها تحلیل و بر اساس آن، منابع و مشارکت‌کننده‌های بعدی انتخاب می‌شوند (نمونه‌گیری هدفمند با روش گلوله‌برفی) و این روند تا جایی ادامه می‌یابد که همه مفاهیم و مقولات اصلی تشکیل‌دهنده پدیده موردنظر بررسی و به اشباع نظری

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

برسند. در این مطالعه با ۱۶ نفر مصاحبه انجام شدکه ازمصاحبه ۱۵ به بعد، تکراردراطلاعات دریافتی مشاهده شده است؛ اما برای اطمینان تا مصاحبه ۲۰ ادامه یافت. در فرایند تجزیه و تحلیل داده ها، بر اساس رویکرد نظام مند استراوس و کوربین، ابتدا کد گذاری باز، سپس کد گذاری محوری و در نهایت کد گذاری گزینشی (انتخابی) موجب ایجاد فرایند یکپارچه‌سازی و بهبود مقوله‌ها شد (۱۹). برای تعیین پایایی و روایی نیز از روش لینکلن‌و گوبا استفاده شده است که این مفهوم از چهار عنصر قابلیت اعتبار، قابلیت انتقال، قابلیت‌اعتماد وقابلیت تائید شکل می گیرد (۲۰). برای محاسبه ی پایایی باز آزمون از میان کل مصاحبه ها چند نمونه، به صورت تصادفی انتخاب و هر کدام از آنها دو بار، در یک فاصله ی زمانی کوتاه و مشخص کدگذاری می شوند. سپس کدهای مشخص شده، در دو فاصله ی زمانی، برای هر کدام از مصاحبه ها با یکدیگر مقایسه می شوند و از طریق میزان توافقات وعدم توافقات موجوددر دو مرحله کدگذاری، شاخص ثبات برای آن تحقیق محاسبه می گردد. در هر کدام از مصاحبه ها، کدهایی که در دو فاصله ی زمانی با هم مشابه هستند، با عنوان «توافق» و کدهای غیر مشابه با عنوان «عدم توافق» مشخص می شوند. بر این اساس پژوهشگر در حین انجام این پژوهش و در جریان کدگذاری مصاحبه ها، سه مصاحبه را به عنوان نمونه در یک فاصله ۲۰ روزه مورد کدگذاری مجدد قرار داد. بر اساس نتایج، ضریب پایایی باز آزمون مصاحبه های این پژوهش برابر ۷۷/. می باشد. که می تواند قابلیت اعتماد و ثبات کدگذاری مصاحبه ها را مورد تایید قرار دهد. تحلیل داده نیز با کمک نرم افزار ماکس کیودا نسخه ۲۰۱۸ انجام شد (۲۱).

یافته‌های پژوهش

کدگذاری باز، فرایندی تحلیلی است که از طریق آن مفاهیم، شناسایی شده، ویژگی‌ها و در ضمن کدگذاری باز و ابعاد آنها در داده‌ها کشف می‌شوند (۲۲). روند خرد کردن، مقایسه کردن، مفهوم پردازی کردن، مقوله بندی کردن داده ها، کدگذاری باز بخشی از تجزیه و تحلیل است که به صورت مشخص به نام گذاری ومقوله بندی پدیده ها از راه بررسی دقیق داده ها می پردازد. کدگذاری باز در روش مبنایی، روندی است که در آن مفاهیم شناسایی می شوند و بر حسب خصوصیات و ابعادشان گسترش می یابند. روش های تحلیلی که بدان وسیله این کار انجام می شود، عبارتند از: پرسیدن داده ها، مقایسه موارد، حوادث و دیگر پدیده ها، برای کسب مشابهت ها و تفاوت ها (۱۹). جدول (۱) بیانگر مفاهیم استخراج شده و کدهای مفهومی در کدگذاری باز می باشد.

جدول ۱. نمونه مفاهیم استخراج شده و کدهای مفهومی در کدگذاری باز

مفاهیم استخراج شده	کد مفهوم
برای توسعه ورزش ما نیاز به جامعه ورزشی داریم که به مطالعه ارزش‌ها و هنجارهای فرهنگی جاری در ورزش می‌پردازد و تعامل مؤثر ورزش با سایر نهادهای اجتماعی را مورد بررسی قرار می‌دهد. از طریق ورزش می‌توان به جامعه‌پذیری کودکان کمک کرد.	توجه به ورزش به‌عنوان ابزار توسعه
	تعامل مؤثر ورزش با سایر نهادهای اجتماعی
	جامعه‌پذیری کودکان از طریق ورزش
	اهمیت نقش مربیان

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

وضعیت ناگوار ما در حوزه سلامت، محصول خطاهای استراتژیک ما در انتخاب و اجرای اقداماتی است که مخاطب کلیدی یعنی کودک را فراموش کرده است. ارتقای سواد حرکتی- جسمانی کودکان یک اصل است که باید به الویت اول ورزش همگانی کشور تبدیل شود. ما برای ایجاد تقاضا بیشتر باید روی ورزش تربیتی، مدارس و کودکان سرمایه‌گذاری کنیم.	اصلاح خطاهای استراتژیک در حوزه ورزش آینده کشور در گرو توجه به کودکان توسعه سواد بدنی در مدارس ضرورت توجه به ورزش تربیتی
چه چیزهای روی تقاضا تأثیر می‌گذارد؟ یک سری عوامل روانی است (چه چیزی بوده که افراد این کالا رو دوست‌نداشتن) مثلاً شاید افراد اطلاعاتی در مورد کالا یا خدمات ندارند یا تبلیغات درست انجام نشده است، یعنی افراد آگاه نیستند از این خدمات یا کالاها. وقتی اطلاع‌رسانی افراد افزایش پیدا می‌کند در واقع دانش آنها افزایش پیدا می‌کند.	تأثیر عوامل روانی آگاه نمودن افراد از مزایای ورزش اهمیت تبلیغات اطلاع‌رسانی
در اقتصاد، مکانیزم قیمت‌گذاری (ارزش‌گذاری قیمتی) از اهمیت فراوان برخوردار است. زیرا قیمت‌ها باعث ارسال سیگنال به افراد جامعه می‌شوند، بنابراین مکانیزم قیمت‌گذاری و تشویق و تنبهی می‌توانند یکی از ابزارهای باشد که دولت می‌تواند از آن در رسیدن به اهداف افزایش تقاضا در ورزش استفاده کند. همچنین دولت با دادن یارانه‌ها به مردم برای ورزش می‌تواند تقاضای ورزشی را افزایش دهد	استفاده از مکانیزم قیمت‌گذاری توجه به سیگنال قیمت مکانیزم قیمت‌گذاری تشویق و تنبهی
راهبرد پیشنهادی من نوع ورزش در مدارس باید عوض شود. به دلیل اینکه کودکان آینده‌سازان ورزش و جامعه هستند و تأثیر فراوان در جامعه دارند. برای رشد و پیشرفتشان باتوجه‌به تأثیرگذاری کودکان بر تغییر دیدگاه‌های خانواده‌ها، در نتیجه باعث تغییر فرهنگ ورزش در جامعه می‌شوند. پس به نظر من بهترین راه این است که ما به مدارس راه پیدا کنیم و نوع ورزشی که در مدارس داده می‌شود را باتوجه‌به فشارهای نامناسبی که باعث بیزاری کوکان از ورزش می‌شود، تغییر دهیم. طوری شود که تحریک تقاضا برای ورزش افزایش یابد و برای کودکان دارای جذابیت باشد.	تغییر شیوه‌های آموزشی در مدارس تأثیرگذاری کودکان بر دیدگاه خانواده‌ها تأثیر مستقیم محیط و بسترهای آموزشی رشد کودک از طریق بازی و ورزش
یعنی اولین موضوعی که الان جامعه می‌طلبد مردم ترغیب به ورزش شوند، تأمین زیرساخت‌ها شهری و باشگاهی و طبیعی ورزش است و در نتیجه باید بررسی‌های لازم انجام شود تا بدانیم که چطور می‌شود رفع نیاز را انجام داد و زیرساخت‌های لازم را برای مردم از طریق سازمان‌های ذی‌ربط تأمین کرد.	توسعه فضاهای ورزشی استاندارد فعال‌سازی ظرفیت‌های خاموش در توسعه فضاهای ورزشی ایجاد سرانه ورزش در کشور

بر اساس یافته‌های جدول (۱) با استفاده از روش مصاحبه، اطلاعات حاصل شده از دیدگاه و نظرات کارشناسان به صورت معانی مورد هدف پژوهش جمع بندی شد. از این مصاحبه ها، مفاهیم کاربردی، تحت عنوان کدهای باز جمع آوری گردید. محقق در مرحله بعد دسته بندی و مقایسه عناوین استخراج شده از داده ها را انجام می دهد. با مقایسه مفاهیم مختلف زمینه های مشترک میان آن ها را کشف می کند. که امکان طبقه بندی مفاهیم مشابه در قالب طبقه بندی های یکسان را، فراهم خواهد ساخت. پدیدآورندگان این نظریه، نام این فرایند مقایسه مستمر مفاهیم با یکدیگر را "روش مقایسه پایدار" نامیده اند (۲۳). در کد گذاری محوری تکیه روی مشخص کردن یک مقوله با در نظر گرفتن شرایطی که به ایجاد آن می انجامد، قرار دارد. آن شرایط عبارت است از زمینه ای که مقوله در آن واقع شده است، راهبردهای کنش متقابل که بدان وسیله مقوله اداره و کنترل می شود و پیامدهای آن راهبردها، با استفاده از تکنیک مقایسه پایدار، زمینه ظهور ابعاد مشترک مفاهیم که همان

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

کدگذاری محوری است، امکان پذیر شد (۲۳). بر این اساس جدول (۲) بیانگر مقوله های شناسایی شده در کدگذاری محوری می باشد.

جدول ۲. نمونه ای از مقوله های شناسایی شده در کدگذاری محوری

مقوله‌ها	مؤلفه‌ها
تأکید بر ورزش سلامت‌محور	تأثیر ورزش در بهبود سبک زندگی سالم
	اجباری شدن ورزش سلامت‌محور
	اجرای طرح شناسنامه سلامت با قابلیت کنترل و به روز رسانی بر خط
	صرفه‌جویی اقتصادی در بحث درمان
	تدوین و اجرای مقررات ملی آمادگی جسمانی
	توجه به ویژگی‌های ورزش سلامت‌محور
ایجاد تفکر راهبردی در مدیران	ایجاد نگرش سیستماتیک در ورزش
	ایجاد باور استراتژیک در مدیران
	تهیه برنامه‌های طولانی‌مدت توسط مدیران
ایجاد زیرساخت‌های مناسب	ایجاد زیرساخت‌های حقوقی و قانونی برای سرمایه‌گذاران
	ایجاد حمایت‌های قانونی در حوزه خدمات و دارایی معنوی در ورزش
	ایجاد مکانیزم تشویقی و تنبه توسط دولت برای مردم در ورزش از طریق یارانه
تحریک تقاضای ورزشی	شدت مشارکت در ورزش
	تصمیم‌گیری به شرکت در ورزش
	زمان به‌عنوان کارکرد تقاضا ورزشی
	تأثیر محرک (مد) در تقاضا
	لزوم شکل‌گیری در تقاضا
	تحریک تقاضا در نتیجه خرید بیشتر کالا و خدمات ورزشی
ضرورت توجه به ورزش تربیتی	کودکان مخاطبان کلیدی در ورزش
	زیر بنای ایجاد تقاضای ورزش در کودکان
	ارتقاء سواد حرکتی و جسمانی
	آوردن امکانات ورزشی در مدارس
	تأسیس باشگاه کودک
	رویکرد سرمایه‌گذاری ورزش بر نونهالان
	احیاء زنگ ورزش
	سلامت جامعه با توسعه ورزش تربیتی
	اهمیت نقش مربیان
توسعه ورزش همگانی	توجه به رویکرد بازاریابی اجتماعی (تغییر رفتار)
	الگوی سیستم توسعه ورزش همگانی (جامعه فعال، مردم فعال، سیستم فعال، محیط فعال)
عوامل اقتصادی	ارتباط مثبت درآمد و تقاضا
	کاهش هزینه هلی اقتصادی ناشی از کم‌تحرکی

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

	توسعه‌ساز و کارهای درآمدزایی در ورزش
	مکانیزم قیمت‌گذاری
	اهمیت مسائل درآمد در افراد
عوامل فرهنگی	توجه به ورزش به‌عنوان ابزار توسعه
	اصلاح و تقویت نگرش‌های فرهنگی مردم
	توجه به فرهنگ بومی مناطق
	توسعه فرهنگ ورزش در خانه
	تأثیر معنادار و متقابل فرهنگ و تحریک تقاضا
عوامل روانی	افزایش تاب‌آوری ملی از طریق ورزش
	بهبود سلامت روانی از طریق ورزش
عوامل فردی	تأثیر درآمد
	تأثیر انگیزه
	تأثیر طبقه اجتماعی

در جدول (۲) پس از انجام کدگذاری باز، به جهت تشخیص وجود موارد مشابه و تفاوت در لیست بندی مطالب استخراجی از مصاحبه ها، فرایند کدگذاری محوری استفاده قرار گرفت و با ادغام برخی از مفاهیم و کدهای مرحله قبل، کدهای محوری انتخاب شدند.

کدگذاری انتخابی

در مرحله آخر کدگذاری، کدهای محوری در مرحله قبل از حیث یکپارچگی و کلی‌نگر بودن، جامع و کاربردی بودن، هر مفهوم، از لحاظ معنایی و ارتباط محتوایی با یکدیگر ادغام و سپس به‌صورت انتخابی استخراج گردید تا فرایند سه‌بخشی کدگذاری به پایان برسد. روند انتخابی مقوله اصلی به طور منظم و ارتباط‌دادن آن با سایر مقوله‌ها، اعتبار بخشیدن به روابط و پر کردن جاهای خالی با مقولاتی که نیاز به اصلاح و گسترش بیشتر دارند. مفهوم‌پردازی از داده‌ها اولین قدم در تجزیه‌وتحلیل به شمار می‌رود (۲۳). در پایان این مرحله مدل جامع زیر ترسیم گردید.

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

شکل ۱. الگوی تحریک تقاضا برای ورزش در جامعه ایرانی

گزاره‌های حکمی (قضایای) پژوهش

گزاره‌های حکمی یا قضایای نظریه همان قضایا یا فرضیه‌هایی هستند که روابط بین مقوله‌ها، را با پدیده محوری بیان می‌کنند (۲۲).

بر پایه مؤلفه‌های کدگذاری محوری این تحقیق، قضایای زیر به دست می‌آیند:

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

قضیه ۱- عوامل مؤثر بر تحریک تقاضا شامل عوامل فردی (تاثیر درآمد، تاثیر طبقه اجتماعی، تاثیر انگیزه) و عوامل فرهنگی (توجه به ورزش به عنوان ابزار توسعه، تاثیر معنادار و متقابل فرهنگ و تحریک تقاضا) و عوامل اقتصادی (کاهش هزینه های اقتصادی ناشی از کم تحرکی، ایجاد مکانیزم قیمت گذاری در ورزش، ارتباط مثبت درآمد با تقاضا) می باشند.

قضیه ۲- راهبردهای طراحی نظام مدیریت (توسعه ظرفیت های بیمه ای در ورزش همگانی با محوریت شبکه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) و راهبرد فرآیند محور (ایجاد طرح شناسنامه سلامت با قابلیت کنترل و به روز رسانی بر خط، توسعه و ارتقاء فرهنگ ورزش در جامعه، توسعه و ارتقاء فرهنگ ورزش در خانه، اصلاح مسائل اجتماعی و فرهنگی در جامعه، ضرورت توجه به ورزش تربیتی، تقاضا سازی برای ورزش) راهبردهایی برای تحریک تقاضابرای ورزش به شمار می آید که به ایجاد پیامدهایی برای تحریک تقاضا برای ورزش، منجر خواهد شد.

قضیه ۳- مقوله های زمینه ای شامل برنامه ریزی (طرح برنامه های راهبردی و الگوگیری از کشورهای موفق و همچنین حرکت به سمت خصوصی سازی) و بسترهای حمایتی (همکاری بین دستگاه ها تامین اجتماعی، بیمه سلامت، وزارت ورزش و شفاف بودن قوانین و مقررات)

قضیه ٤- شرایط مداخله گر (کم رنگ بودن حمایت های دولتی، محدودیت ها و ممنوعیت های اجتماعی، ویژگی های شخصیتی، طبقه اجتماعی افراد) بستری را برای برای تحقق راهبردهای تحریک تقاضا را فراهم می آورد.

قضیه ۵- راهبردها از تاثیراتی که از شرایط مداخله گر، شرایط زمینه ای و پدیده محوری می پذیرد، فعالیت بدنی پایدار(درون زا شدن ورزش، افزایش حس ورزش خواهی، کاهش هرینه های اقتصادی ناشی از کم تحرکی، اصلاح و تقویت نگرش های فرهنگی مردم، سلامت جامعه با توسعه ورزش دانش آموزی و ایجاد محیط پویا) را در پی خواهد داشت.

اعتبارسنجی

اعتبارسنجی در نظریه‌پردازی داده‌بنیاد بخشی فعال از فرایند پژوهش است، پژوهشگر در خلال روال مقایسه پیوسته در شناسه‌گذاری باز، بین داده‌ها و اطلاعات و مقوله‌های در حال ظهور، کثرت ایجاد می‌کند (۲۲).

در این پژوهش نیز برای اعتبارسنجی یافته‌ها در مرحله شناسه‌گذاری باز به روش مقایسه پیوسته به تطابق همگونی میان اطلاعات و مقوله‌ها پرداخته و در مرحله شناسه‌گذاری محوری بازبینی داده‌ها نسبت به مقوله‌ها انجام شد. به‌منظور اطمینان از روایی پژوهش اقدامات زیر انجام شد.

۱-تطبیق توسط اعضا: پژوهشگر از دیدگاه مشارکت کنندگان به برای برقرار ساختن اطمینان پذیری یافته ها و تفاسیر استفاده می‌کند (۲٤). در این پژوهش به سه نفر از مشارکت‌کنندگان عرصه عمل گزارش نهایی مرحله نخست فرآیند تحلیل مقوله ها را بازبینی کردند و پیشنهادهای آنها در پارادایم شناسه گذاری اعمال شد .

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

۲- بررسی همکار: نوعی کنترل بیرونی بر فرایند پژوهش است. این نقش را همانند نقش "منتقد مدافع[1]" می‌داند؛ شخصی که با پژوهشگر صادق است و سوال‌های چالش برانگیزی در مورد روش‌ها، معانی و تفاسیر ارائه می‌کند. ۳ نفر از استادان دانشگاهی نیز پارادایم شناسه گذاری را بررسی کرده و نظر آنها نیز در تدوین الگو مورد استفاده قرار گرفت (۲٤).

۳-کثرت گرایی: در این روش پژوهشگران از مآخذ، روش‌ها، پژوهشگران و نظریه های چندگانه و متفاوت برای فراهم کردن شواهد تقویت کننده استفاده می‌کند (۲٤). که شامل تکثیر مکانی و کثرت مشارکت‌کنندگان در پژوهش است. تکثیر مکانی به این معنی که مصاحبه با مدیران شرکت‌های مختلف انجام شد.

روش تحقیق: پژوهش کمی

برای سنجش متغیرهای مدا داده‌بنیاد، از پرسش‌نامه محقق ساخته استفاده شده است که این پرسش‌نامه بر مبنای داده‌های استخراج شده از مرحله کیفی (کدگذاری باز) است که دارای ۱۰ مقوله اصلی، ٤۲ زیر مقوله است.

در تحقیق حاضر، جهت سنجش اعتبار پرسش‌نامه از روایی طاهری و محتوا، روایی واگرا، روایی عاملی و تشخیصی استفاده شده است که گویه‌های پرسش‌نامه را مورد تأیید قرار می‌دهند. به‌عنوان‌مثال، در مورد روایی محتوا به‌صورت زیر عمل شده است: برای تعیین روایی محتوایی پرسش‌نامه تحقیق، ابتدا پرسش نامه اولیه را که از بخش کیفی به‌دست‌آمده بود و شامل ۱۰ مقوله اصلی، ٤۲ مقوله فرعی ۳۰۷ گویه است، بین ۱۸ نفر صاحب‌نظر و خبره مرتبط با موضوع تحقیق که متشکل از اساتید دانشگاهی و مدیران حوزه ورزشی هستند، توزیع شد و از آن‌ها خواسته شده که به این سؤال پاسخ دهند، آیا هر کدام از گویه‌ها، مقوله اصلی مربوطه و نهایتاً موضوع رساله را مورد سنجش قرار می‌دهند یا خیر؟

پس از تکمیل و جمع‌آوری پرسش‌نامه‌ها (از میان ۱۸ پرسش‌نامه ارسالی ۱۲ نفر آن را تکمیل و عودت دادند) و تجزیه و تحلیل اطلاعات اولیه با استفاده از روش لاوشه، نسبت روایی محتوا بر اساس جدول استاندارد (۳) مورد مقایسه قرار گرفت:

جدول ۳. حداقل مقدار و تعداد خبرگان در روایی محتوایی لاوشه

تعداد خبرگان	مقدار CVR	تعداد خبرگان	مقدار CVR
۵	۰/۹۹	۱۱	۰/۵۹
٦	۰/۹۹	۱۲	۰/۵٦
۷	۰/۹۹	۱۳	۰/۵٤
۸	۰/۷۸	۱٤	۰/۵۱
۹	۰/۷۵	۱۵	۰/٤۹
۱۰	۰/٦۲	۱٦	۰/٤۲

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

باتوجه‌به این‌که تعداد خبرگانی که پرسش‌نامه را مورد بررسی قرار دادند، ۱۲ نفر بودند و بر اساس جدول بالا، نسبت روایی محتوا برای ۱۲ نفر ۰/۵۶ می‌باشد، همچنین، نسبت روایی محتوایی کل پرسش‌نامه نیز با استفاده از فرمول لاوشه ۰/۶۲ به دست آمد؛ بنابراین این درصد تأیید شده از سوی کارشناسان، نشان دهنده این مطلب است که پرسش‌نامه از روایی مناسبی برخوردار است. در انتها با راهنمایی اساتید محترم راهنما و مشاور، نسبت به اصلاح اشکالات وارده و تهیه و تنظیم پرسش‌نامه، جهت سنجش پایایی اقدام شده است.

پایایی بخش کمی

به‌منظور اطمینان از پایا بودن پرسش‌نامه و همسانی درونی سؤال‌ها، ضریب الفای کرونباخ برای نمونه مقدماتی (۱۱۲ نفر) محاسبه شد. مقدار آلفای به‌دست‌آمده در جدول (٤) ارائه شده است:

جدول ٤. ضریب آلفای کرونباخ مقوله‌های مدل مفهومی تحقیق

ردیف	مقوله‌های مدل	تعداد سؤالات	ضریب آلفای کرونباخ
۱	شرایط علی	۱۸	۷۹٪
۲	شرایط زمینه‌ای	۱۰	۷۷٪
۳	شرایط مداخله‌گر	۷	۷۶٪
٤	راهبردی	۱۷	۸٤٪
٥	محوری	۲۲	۸۸٪
٦	پیامدها	۷٤	۹۳٪

جامعه آماری، روش نمونه‌گیری و حجم نمونه بخش کمّی

تعداد افراد جامعه آماری تحقیق حاضر کلیه اعضای هیئت‌علمی، کارشناسان و ورزشکاران کل جامعه ایرانی در بخش کمی در نظر گرفته شد. بر اساس جدول مورگان، حجم نمونه تعیین شده برای این جامعه آماری ۳۸٤ نفر می باشد.

روش تجزیه‌وتحلیل داده‌های کمی

هدف تحقیق حاضر در مرحله کمّی، اعتباریابی تحریک تقاضای ورزشی ارائه شده در مرحله کیفی است، برای نیل به این هدف در مرحله کمّی از مدل معادلات ساختاری استفاده شده است که خروجی نهایی مدل با استفاده از نرم‌افزار WarpPls7 در شکل (۲) ارائه شده است:

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

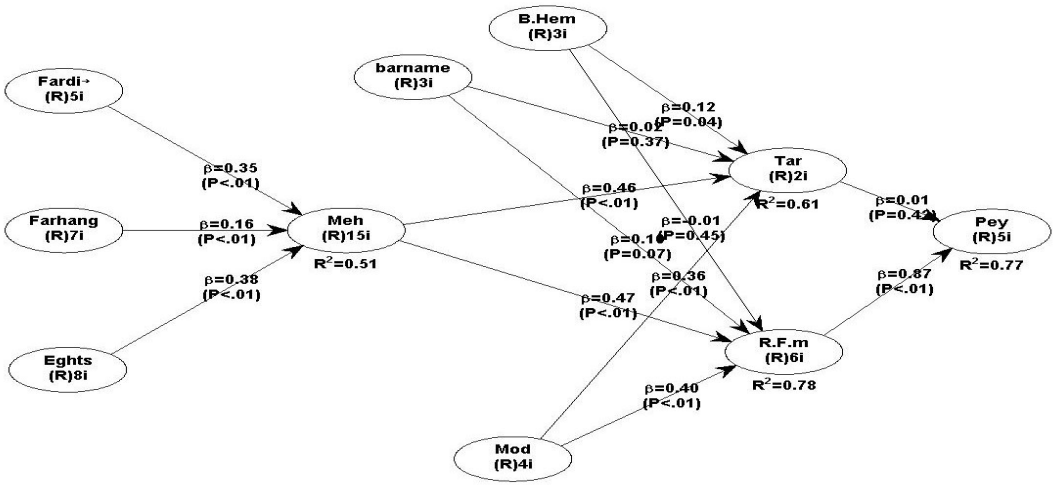

شکل ۲. اعتبارسنجی مدل مفهومی تحریک تقاضای ورزشی با استفاده از پی ال اس

شاخص‌های برازش مدل معادلات ساختاری (حداقل مربعات جزئی)

ضریب تعیین

همان‌طور که در شکل (۲) مشاهده می‌شود ضریب تعیین سازه‌های وابسته مدل، بالای ۰/۵۰ قرار دارد؛ بنابراین به طور کلی ضریب تعیین کلیه سازه‌های مدل با مقدار ۰/٦٦ در حد قابل قبولی برازش می‌شود.

ضریب مسیر

همان‌طور که در جدول (٦) مشاهده می‌شود، در تمامی سازه‌ها «پی.ولیو» کمتر از پنج صدم مشاهده می‌شود؛ بنابراین در سطح اطمینان ۹۵ درصد، بتای رگرسیون بین سازه‌های موجود در مدل، معنادار می‌باشند.

جدول ٦. نتایج ضرایب مسیر و معناداری سازه‌های مدل تحریک تقاضای ورزشی

مسیر	ضریب مسیر	معناداری	تفسیر
عوامل فردی به تحریک تقاضای ورزشی	۰/۳٥٤	< ۰/۰۰۱	برازش مطلوب
عوامل فرهنگی به تحریک تقاضای ورزشی	۰/۱٦٤	< ۰/۰۰۱	برازش مطلوب
عوامل اقتصادی به تحریک تقاضای ورزشی	۰/۳۷٦	< ۰/۰۰۱	برازش مطلوب
برنامه‌ریزی به طراحی نظام مدیریت	۰/۰۲۳	۰/۳۷٤	برازش نامطلوب
برنامه‌ریزی به راهبرد فرایندمحور	۰/۱۰۱	۰/۰۷٤	برازش نامطلوب
بستر حمایتی به طراحی نظام مدیریت	۰/۱۱۹	۰/۰٤٥	برازش مطلوب
بستر حمایتی به راهبرد فرایندمحور	۰/۰۰۱	۰/٤٤٦	برازش نامطلوب
تحریک تقاضای ورزشی به طراحی نظام مدیریت	۰/٤٦٥	۰/۰۰۱	برازش مطلوب
تحریک تقاضای ورزشی به راهبرد فرایندمحور	۰/٤۷۱	< ۰/۰۰۱	برازش مطلوب
چالش‌های تحریک تقاضا به طراحی نظام مدیریت	۰/۳٥٦	< ۰/۰۰۱	برازش مطلوب
چالش‌های تحریک تقاضا به راهبرد فرایندمحور	۰/۳۹٥	< ۰/۰۰۱	برازش مطلوب
طراحی نظام مدیریت به پیامدهای تحریک تقاضا	۰/۰۱٥	< ۰/٤۱۹	برازش نامطلوب
راهبرد فرایندمحور به پیامدهای تحریک تقاضا	۰/۸٦٦	< ۰/۰۰۱	برازش مطلوب

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

هر چه ضرایب مسیر به‌دست‌آمده، بالاتر باشند، نشان‌دهنده آن است که متغیر مدنظر، اثرگذاری بیشتری دارد. در جدول (٦)، سازه راهبرد فرآیندمحور با مقدار ۰/۸٦٦ بیشترین تأثیر را بر پیامدهای تحریک تقاضا گذاشته است.

معیار قدرت پیش‌بینی مدل

همان‌طور که در جدول (٦) مشاهده می‌شود، معیار قدرت پیش‌بینی مدل برای تمامی متغیرهای وابسته و میانجی، بالاتر از ۰/۳۵ است؛ بنابراین قدرت پیش‌بینی شاخص‌های مربوط به سازه‌های درونزای مدل، در حد مطلوب، برازش می‌شود.

آلفای کرونباخ و آلفای ترکیبی

در جدول (٦) نشان می‌دهد، برای پایایی ترکیبی، همه سازه‌ها مقدارشان بالای ۰/٦ و برای آلفای کرونباخ همه سازه‌ها مقدارشان بالای ۰/۷ می‌باشد. بنابراین برازش این شاخص، مناسب ارزیابی می‌شود.

شاخص‌های برازش مدل معادلات ساختاری

در این بخش باتوجه به جدول (۷)، شاخص‌های برازش مدل تحقیق بر اساس مدل معادلات ساختاری، مورد بررسی قرار می‌گیرد.

جدول ۷. شاخص‌های برازش مدل ساختاری تحقیق با استفاده از «پی ال اس»

شاخص‌های برازش	Fard	Farh	Eght	Meh	B.Hm	Bar	Mod	Tar	R.f.m	Pey
Q^2				۰/۵۰۸				۰/۵۲۸	۰/۷۸٦	۰/۷٦۸
R^2				۰/۵۰٦				۰/٦۰۷	۰/۷۷۵	۰/۷٦۸
AR^2				۰/٤۹۸				۰/۵۹۹	۰/۷۷۰	۰/۷٦٦
Composite reliability	۰/۸۱۱	۰/۸٤۲	۰/۸۳۱	۰/۹۰۱	۰/۸۲٤	۰/۷۲۹	۰/۸۵۱	۰/۸۵٦	۰/۹۰۹	۰/۹۱۹
Cronbach's alpha	۰/۷۰۸	۰/۷۸۱	۰/۷٦۸	۰/۸۸۱	۰/٦۷۹	۰/۷۵٦	۰/۷٦٦	۰/٦٦٤	۰/۸۸۰	۰/۸۹۰
AVE	۰/٤٦۳	۰/٤۳۳	۰/٤۸۲	۰/٤۷۹	۰/٦۱۰	۰/٤۷۳	۰/۵۸۹	۰/۷٤۹	۰/٦۲۷	۰/٦۵۹
VIF	۲/۸۱۳	۲/۷٤۳	۱/۸۸۳	٤/٤۹۱	۱/۹۱۲	۱/۷۹۲	۳/۷۳۹	۲/٤۰۹	٤/۵۲۳	٤/۵۱٦

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]

[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

اعتبار هم‌گرا

فورنل و لاکر، مقدار روایی همگرا را بالای ۰/۵ قابل‌قبول دانسته‌اند؛ بااین‌حال، مگنر و همکاران (۱۹۹۶)، مقدار ۰/٤ به بالا را هم کافی دانسته‌اند، بر همین اساس، طبق داده‌های جدول همه متغیرهای پنهان، ضریب قابل‌قبولی دارند.

اعتبار واگرا (تشخیصی)

روایی واگرا[1]هنگامی وجود دارد که پیش‌بینی شود دو یا چند متغیر بر اساس نظریه‌های مربوط، همبستگی ندارند (۲۵). شایان ذکر است، برای سنجش روایی هم‌گرا و واگرا، از مدل‌سازی معادلات ساختاری استفاده شده است.

جدول ۸. ماتریس سنجش روایی هم‌گرا (میانگین واریانس استخراج‌شده) به روش فرنل و لاکر و روایی واگرا

سازه	روایی همگرا	Fard	Farh	Eght	Meh	B.Hm	Bar	Mod	Tar	R.f.m	Pey
Fard	۰/٤٦٣	۰/٦٨١									
Farh	۰/٤٣٣	۰/٦٦٤	۰/٦٥٨								
Eght	۰/٤٨٢	۰/٣٠١	۰/٤٢٢	۰/٦٩٤							
Meh	۰/٤٧٩	۰/٤١٢	۰/١٧٤	۰/٥٤٩	۰/٦٩٢						
B.Hm	۰/٦١٠	۰/٤٣٧	۰/٣٧٣	۰/٢٥٤	۰/٤٢٥	۰/٧٨١					
Bar	۰/٤٧٣	۰/٥٩٢	۰/٢٧٨	۰/٢٢٦	۰/٢١٠	۰/٥٠٨	۰/٦٨٧				
Mod	۰/٥٨٩	۰/٥٠٠	۰/٤٨٩	۰/٥٦٩	۰/٥١٢	۰/٥٧٣	۰/٤٥٩	۰/٧٦٧			
Tar	۰/٧٤٩	۰/٤١٦	۰/٢٩١	۰/١٤٥	۰/١٩٢	۰/٣٠٥	۰/٥٨٥	۰/٤٠٨	۰/٨٦٥		
R.f.m	۰/٦٢٧	۰/٢٦١	۰/١٩٥	۰/٥٠٦	۰/٥٥٨	۰/٣٩٢	۰/١٦٩	۰/٥٣١	۰/٧٣٧	۰/٧٩١	
Pey	۰/٦٥٩	۰/٥١٧	۰/٤٤٢	۰/٥٩٤	۰/٥٠٠	۰/٣٣٦	۰/٣٨٥	۰/٦٨٧	۰/٦٨٢	۰/٦٣١	۰/٨١١

فرنل و لاکر[2] (۱۹۸۱) معتقدند جذر روایی هم‌گرای هر مؤلفه (موارد پر رنگ‌شده) باید بیشتر از حداکثر همبستگی آن مؤلفه با مؤلفه‌های دیگر باشد که اعداد مندرج در جدول بالا، مؤید روایی واگرای مناسبی در روش فرنل و لاکر بوده است (۲۵).

برازش کلی مدل

جهت برازش کلی مدل، از شاخص‌هایی همچون میانگین نرخ تورم واریانس، شاخص نیکویی برازش کلی، میانگین ضریب مسیر و میانگین ضریب تعیین استفاده شده است که نتایج آن در جدول (۹) ارائه شده است

جدول ۹. شاخص‌های برازش نهایی مدل نوآوری باز با استفاده از نرم‌افزار «وارپ پی ال اس»

شاخص‌های برازش	میزان	ملاک	معناداری	تفسیر
میانگین نرخ تورم واریانس	۲/۲۷۹	۵ ≥ قابل قبول ۳/۳ ≥ ایده‌آل	-	برازش مطلوب
شاخص نیکویی برازش کلی	۰/۵۹۹	۰/۱ ≥ ضعیف ۰/۲۵ ≥ متوسط ۰/۳۶ ≥ عالی	-	برازش مطلوب
میانگین ضریب مسیر	۰/۲۸۸	۰/۰۵ >	۰/۰۰۱ >	برازش مطلوب
میانگین ضریب تعیین	۰/٦٦٤	۰/۰۵ >	۰/۰۰۱ >	برازش مطلوب

بحث و نتیجه‌گیری

امروزه ورزش و ابعاد گوناگون آن به عنوان یک مبحث مهم و پدیده‌ای منحصربه‌فرد در جهت ایجاد جامعه‌ای پویا و شاداب و رفع بسیاری از بحران‌های اجتماعی، فرهنگی و حتی اقتصادی و سیاسی کاربردهای فراوان خود را نمایان ساخته است (٦).

پژوهش فوق با هدف طراحی مدل تحریک تقاضا در ورزش ایرانی به انجام رسیده است. آنچه قابل‌بیان است روش مورد کاربرد در این تحقیق است که از نظریه داده‌بنیاد که بر پایه یافته‌های محقق و بر اساس مدل پیشنهادی است.

موجبات علی آن دسته از مقوله‌های هستند که عوامل مرکزی را تحت‌تأثیر قرار می‌دهند که با استناد به مدل خروجی، عوامل فردی آن شامل تأثیر درآمد، تأثیر طبقه اجتماعی، تأثیر انگیزه و عوامل فرهنگی شامل توجه به ورزش به‌عنوان ابزار توسعه، تأثیر معنادار و متقابل فرهنگ و تحریک تقاضا و همچنین عوامل اقتصادی که شامل کاهش هزینه‌های اقتصادی ناشی از کم‌تحرکی، ایجاد مکانیزم قیمت‌گذاری در ورزش، ارتباط مثبت درآمد و تقاضا در ورزش از عوامل مؤثر بر مقوله‌های مرکزی است یکی از مهم‌ترین این مسائل از نظر کارلیس (۲۰۰٦) بی‌ثباتی در اقتصاد است فقدان پول و توزیع سرمایه از توسعه مؤسسات ورزشی، تفریحی کوچک جلوگیری می‌کند. مقوله‌های مرکزی مدل نشان می‌دهند که رویکرد ویژه به تحریک تقاضا برای ورزش شامل برنامه‌ریزی و طراحی برنامه‌های بلندمدت، ایجاد انگیزه (انگیزش درونی، حس موفقیت)، آگاهی (نسبت به فواید ورزش، دیدن الگوی موفق، مقایسه‌کردن آنها با افرادی که ورزش می‌کنند، بسته آموزشی، هشدارهای سلامتی)، بازاریابی و نقش تبلیغات (آگاهی، یادآوری به مخاطبان)، افزایش شدت مشارکت در ورزش، ایجاد تقاضا برای ورزش و عواملی ازاین‌دست، می‌تواند راه را در ارائه مدل تحریک تقاضا برای ورزش در جامعه ایرانی توانمند سازد. اما به‌واقع چه راهبردهای در انتها قابل‌بحث است؟ بر اساس نظرات کارشناسان، تحریک تقاضا برای ورزش نیازمند پارادایم‌های ویژه‌ای است که در این پژوهش تحت عنوان راهبرد به آن اشاره می‌شود و تعاملات ویژه‌ای لقب می‌گیرد که از مقوله اصلی بیرون می‌آید. در دو مقوله اصلی شامل طراحی نظام مدیریت (توسعه ظرفیت‌های بیمه‌ای در ورزش همگانی با محوریت شبکه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی)

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

و راهبرد فرایندمحور (ایجاد طرح شناسنامه سلامت با قابلیت کنترل و به‌روزرسانی بر خط، توسعه و ارتقاء فرهنگ ورزش در جامعه، توسعه و ارتقاء فرهنگ ورزش در خانه، اصلاح مسائل اجتماعی و فرهنگی در جامعه، ضرورت توجه به ورزش تربیتی، تقاضا سازی برای ورزش) راهبردهای است که راهگشای تحریک تقاضا برای ورزش در جامعه ایرانی است. عوامل زمینه‌ای بیان می‌دارد که طرح برنامه‌های راهبردی، الگوگیری از کشورهای موفق، حرکت به سمت خصوصی‌سازی و بسترهای حمایتی شامل همکاری بین‌بخشی (تأمین اجتماعی، بیمه سلامت، وزارت ورزش)، شفاف‌بودن قوانین و مقررات با تأثیر بر راهبردها نقش ویژه‌ای را ایفا می‌کنند و همچنین کم‌رنگ بودن حمایت‌های دولتی، وجود محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های اجتماعی، ویژگی‌های شخصیتی، طبقه اجتماعی افراد عوامل مداخله‌گر در اجرای راهبردها هستند. در نتیجه با اجرای راهبردهای برآمده از مدل پیامدهای ویژه آن در مقوله اصلی شامل فعالیت بدنی پایدار در ورزش می‌شود و همچنین شامل مقوله‌ای فرعی دیگری مانند درون‌زا شدن ورزش در بین افراد جامعه، افزایش حس ورزش خواهی، کاهش هزینه‌های اقتصادی ناشی از کم‌تحرکی، اصلاح و تقویت نگرش‌های فرهنگی مردم، سلامت جامعه با توسعه ورزش دانش‌آموزی و ایجاد محیط پویا را به دنبال خواهد داشت.

در ادامه مقایسه مبانی برآمده از تحقیق با سایر پژوهش‌های مرتبط، هدفمندی و اعتبار یافته‌های تحقیق را تحلیل و تأیید خواهد نمود. فلاحتی و همکاران (۱۳۹۶) در پژوهش خود بیان نمودند که ورزش تاثیرات گسترده و جایگاه ارزشمند خود را در اقتصاد، سلامتی افراد، گذران اوقات فراغت سالم و لذت بخش به ویژه نسل نوجوان و جوان و در ایجاد روابط اجتماعی، پیشگیری از ابتلا به بیماری ها، پشگیری از بسیاری از مفاسد اجتماعی و انحرافات اخلاقی رو به گسترش در جامعه متجلی ساخته است (۹). که این پیامدها با برخی از پامدهای استخراج شده از این پژوهش مانند سلامت جسمانی، اعتماد به نفس، سبک زندگی، اختصاص بودجه های لازم، نشاط مردم همخوانی دارد. در پژوهش مهمترین عوامل موثر بر تحریک تقاضا برای ورزش در جامعه ایرانی شامل عوامل تدوین برنامه ریزی جامع، وجود وزارت ورزش و جوانان در کشور، وجود شبکه تلویزیونی ورزش در کشور، پرداخت تسهیلات بانکی با شرایط مطلوب، وجود متخصصان ورزشی و فرآیند خصوصی سازی در ورزش دانستند (۲۶). این موارد با مفاهیم استخراج شده این پژوهش هم خوانی دارد.

همچنین می‌توان اظهار نمود که غرابت معنای مدل پیشنهادی در این تحقیق و یافته‌های پژوهش گیر و همکاران (۲۰۱۸) مرتبط با تقاضا بیان می دارند که ایده های منحصر به فردی در مورد استراتژی تقاضا و مدل کسب وکار وجود دارد که هر دو دیدگاه تقاضا و مفهوم مدل کسب و کار می تواند به طور مشترک به درک بهتر از استراتژی متکی بر بینش متمایز از هر جریان به طور خاص انجام شود (۲۷). همان گونه که بیان شد، تقاضا در ورزش در واقع نیاز سنجی در راستای نیل به توانمند سازی جسمی و روی آوردن افراد جامعه به ورزش است (۸) تحقیق نشان داد که در استراتژی به سمت تقاضا می تواند کمک به دانش افزایی و درک مدل تجاری نمایید. در این راستا محقق بیان می دارد که مشارکت ورزشی با استفاده از یک مدل جمعیت شناختی اقتصادی به درک بیشتری در به رسمیت شناختن اجتماع کمک می کند و هر فرد برای به حداکثر رساندن توانایی خود تلاش می کند و همچنین عوامل مختلف اجتماعی و اقتصادی از یک سو تعیین کننده

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

های مهم در مشارکت ورزشی هستند و از نظر تعداد فراگیری ورزش در سایر شناخت اجتماع نقش موثری و متفاوتی برای ورزش و مشارکت دارد (۲۸) و افزایش مشارکت در فعالیت‌های بدنی برای ارتقاء سلامت فردی وسلامت عمومی در سطح جامعه نیز مفید است (۱۱) که با مدل پیشنهادی تحقیق هم سو می باشد. محقق بیان نمود ورزش و فعالیت بدنی منظم، ارتباط معنی‌داری با سطح کیفیت زندگی دارد (۵) و می توان چنین استنباط نمود که با افزایش مشارکت ورزشی، کیفیت زندگی نیز افزایش و بهبود می یابد که با مدل پیشنهادی این تحقیق در یک راستا می باشد که با تحقیق فلاحتی و همکاران (۱۳۹۶) و پلونیسکی و همکاران (۲۰۱۸) در یک راستا می باشد. تقویت سلامتی جسمی در جامعه ورشد اقتصادی ناشی از تأثیرات ورزش در روح و جسم نیروی کار و ایجاد امنیت در اثر جلوگیری از روی آوری جوانان به رفتارهای خلاف، ازدیگر ابعاد مهمی است که موجب توجه بیشتر فعالان اقتصادی به مقوله ورزش شده است صیادی و همکاران (۱۳۹۵) در این خصوص بیان نمودند که ورزش و تحرک می تواند در پیشگیری از وقوع جرم و ناهنجاری ها و آسیب های اجتماعی نقشی به سزایی ایفا کند(۲۹). یافته های یاد شده با نتایج پژوهش در مقوله پیامد ها با پژوهش هم جهت است.

در نهایت، بر اساس مدل تحقیق بحث تدابیر و نظارت تأمین اجتماعی و ارتباط آن با بخش بیمه‌های مربوط به‌سلامت نشان داد که هر چه‌قدر یک فرد سالم‌تر باشد یا وقت و هزینه بیشتری را برای سلامتی خود بگذارد، می‌توانید هزینه‌های شرکت‌های تأمین اجتماعی را کمتر کند. به‌عنوان‌مثال اگر کسی مریض شود باید هزینه‌های را صرف بیماری خود کند که شرکت بیمه نیز مقداری از این هزینه را تقبل می‌کند در این راستا اگر بتوانیم میزان بیماری‌ها ناشی از کم‌تحرکی و عوامل مربوطه را کاهش دهیم، شرکت بیمه نیز انتفاع می‌برند. سؤال اینجا است که آیا تدبیری اندیشه شده که کسانی که از دفترچه بیمه خود به‌عنوان‌مثال یک سال استفاده نمی‌کند، تخفیف ویژه تأمین اجتماعی به آنها داده شود؟ مثلاً یک سفر ورزشی یا یک جایزه ورزشی. اگر بخواهیم بهینه حساب کنیم، پولی که گرفته شده است باید به‌ازای آن ارزش به خدمتی دریافت شود، وقتی که شخصی خودش را با ورزش درون‌زا می‌نماید، در این راستا پولی را برای احتیاط به شرکت بیمه پرداخت کرده است؛ بنابراین شرکت بیمه باید تا حدی پول استفاده نشده را به شخص برگرداند. با الهام از الگوی ارائه شده، می‌توان امیدوار بود که با توسعه ظرفیت‌های بیمه‌ای در ورزش با محوریت شبکه سلامت وزارت بهداشت، درمان تحولی شگرف در زمینه تحریک تقاضا برای ورزش در جامعه ایرانی ایجاد شود.

در این راستا مصاحبه‌شونده بیان می‌کند که می‌توانیم برای افراد جامعه یک طرح شناسنامه سلامت با قابلیت کنترل و به‌روزرسانی بر خط ایجاد کنیم. می‌توان یک آیتمی برای کنترل سلامت داشته باشیم (تست) و بدین ترتیب آیتم سلامتی افراد را چک نمود. یعنی وجود یک سیستم الکترونیکی که بتواند چک کند که به‌عنوان‌مثال روزی نیم ساعت این فرد پیاده‌روی خود را انجام داده است. وقتی فرد این کنترل‌ها را انجام ندهد درصورتی‌که می‌توانسته، ممکن است دچار بیماری‌های در مقاطع مختلف شود که شامل یک‌سری هزینه‌ها است، به‌ناچار خود و تأمین اجتماعی آن را پرداخت خواهند نمود. ولی وقتی افراد ملاحظات لازم را انجام می‌دهند، بیمه آنها

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

را تشویق می‌کند که شامل تخفیفات است این تخفیفات را در ساختار اجتماعی در حوزه ورزش وجود ندارد. مکانیزم تأمین اجتماعی در عرصه سلامت، می‌تواند از ابزار سیاست‌ها تشویقی و تنبهی در این مسیر بهره گیرد. مصاحبه‌کنندگان به نقش همکاری بین‌بخشی در تحریک تقاضا برای ورزش اشاره کردند. در همکاری بین‌بخشی در زمینه ورزش سلامت‌محور می‌توان گام‌های اساسی برداشت، به‌این‌ترتیب که با استفاده از قراردادن یارانه روی یک‌سری فعالیت‌های ورزشی یا باشگاه‌های ورزشی به‌طوری‌که باعث شود، هزینه‌های مربوط پایین بیاید و همچنین صرفه‌جویی اقتصادی در بحث درمان اتفاق بیفتد، بر اساس یافته‌های پژوهش تحریک تقاضا در افراد جامعه به وجود می‌آید. در این راستا می‌توان بیان نمود که در رسانه‌های کشورهای توسعه‌یافته تأکید شدیدی بروی سبک زندگی وجود دارد، کاری که در کشور ما اتفاق نیفتاده است. در بحث آموزش هم دولت با نهادهای عمومی، آموزشی خاصی انجام نداده است. دو مسئول اصلی این حوزه یعنی وزارت بهداشت و وزارت ورزش و جوانان کشور به شمار می‌روند که متأسفانه تحرکی از آنها در این زمینه، یعنی فعالیت آموزشی سلامت‌محور دیده نشده است. ورزش و سلامت پیوند تنگاتنگی با هم دارند و باید با فرهنگ‌سازی این دو مقوله را در جامعه نهادینه کرد. به اعتقاد محقق، طرح ورزش سلامت‌محوری یک صنعت مولد است و اگر این موضوع به بخش خصوصی واگذار شود، بستر رشد آن فراهم می‌شود و در سلامت جامعه تأثیر به سزایی خواهد داشت؛ بنابراین باتوجه‌به شکل شماره (۱)، بر اساس نتایج تخمین پژوهش می‌توان بیان کرد که مدیران با توجه و توسعه به راهبردهای تحریک تقاضا برای ورزش عوامل: توسعه ظرفیت های بیمه ای در ورزش همگانی، ایجاد طرح شناسنامه سلامت با قابلیت کنترل، توسعه و ارتقاء فرهنگ ورزش، توسعه فرهنگ ورزش در خانه و ضرورت توجه به ورزش تربیتی، تقاضا سازی برای ورزش در دستور کار خود قرار دهند.

یکی از محدودیت‌های پژوهش حاضر دسترسی به شرکت‌های بیمه، شهرداری‌های استان و مسئولان قانون‌گذار بود، بر همین اساس، نتایج به‌دست‌آمده بیشتر بر نظر متخصصان حوزه مدیریت ورزشی است؛ بنابراین، پیشنهاد می‌شود، مطالعه‌ای به‌منظور احصای نظرات شرکت‌های بیمه، شهرداری استان‌ها و نیز مسئولان قانون‌گذار طراحی و اجرا شود. همچنین، باتوجه‌به تأکید بر ورزش سلامت‌محور متولیان در جهت ترغیب شرکت‌های بیمه‌ای برای سرمایه‌گذاری در صنعت ورزش سلامت‌محور گام برداشته و سلامت ملی ایجاد نمایند.

مقاله برگرفته از رساله دکتری است.

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]

[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

Refrences

1. The World Health Organization. Global Operational Plan for the Prevention and Control of Non-Communicable Diseases 2020-2013. (Persian). https://doi. rg/10.1007/s40200-020-00709-8
2. Parsaju Ali. Javadipour M, Zarean h. Determining Social Participation Strategies in Iranian Public Sports. Contemporary Research in Sport Management.)2016(8(16): 13-28. (Persian). https://doi. rg/10.22084/smms.2018.16716.2225
3. Sobhani B, Hashemi S. Social Functions of Public Exercise with Emphasis on Social Confidence. Sport Management Studies.)2018.(9(42): 185-202. (Persian). https://doi. rg/10.22089/smrj.2017.1238.129
4. Male, F. Assessing impact of uncertainties in decline curve analysis through hindcasting. Journal of Petroleum Science and Engineering. 2019. Volume 172: 340-348. DOI: 10.1016/j.petrol.2018.09.072.
5. Glenby M, Hussein M, Rezaei Sufi M. Comparison of the viewpoints of sports authorities with mass media officials on media coverage of women's sports. Journal of Applied Research in Sport Management.)2018.(6(24): 72-4(24). (Persian). https://doi. rg/20.1001.1.23455551.1397.6.4.7.9
6. Salimi M, Sultan Hussein M, Nadarian Jahromi M. Assessing the Barriers to Iranian Sport Marketing Developments. Journal of Sport Management. 2016; 29: 13-36. (Persian).
7. Schuster, L., Kubacki, & Rundle-Thiele, S. Community-based social marketing: effects on social norms. Journal of Social Marketing. 2016. 6(2), 193-210. https://doi. rg/10.1108/JSOCM-06-2015-0036
8. Nikaein Z, Sjjadi Hezareh SH, Motakallemi B, Sorrahi D, Saeidi T.Needs Assessment of Jobs in the Field of the Health System to Enrich with the Sport Activities: Case study of Emergency Medicine in the Province of Guilan.Sport Management and Development. (2017): 211-230. (Persian).
9. Falahati S, Shekari R. The effect of economic and social status of individuals on their participation in sports activities with emphasis on leisure time. First National Conference on Health Sciences Prevention and Championship Development. (2018).(Persian).
10. Plevinsky JM, Wojtowicz AA, Poulopoulos N, Schneider KL, Greenley RN. Perceived impairment in sports participation in adolescents with inflammatory bowel diseases: a preliminary examination. Journal of pediatric gastroenterology and nutrition. 2018 Jan 1;66(1):79-83. https://doi. rg/10.1097/MPG.0000000000001633
11. Chen Q, Liu T. The effectiveness of community sports provision on social inclusion and public health in rural China. International journal of environmental research and public health. 2020 Jan;17(2):597. https://doi. rg/10.3390/ijerph17020597
12. Finnella,K, J. Johna, R. Thompson, D. 1% low-fat milk has perks!: An evaluation of a social marketing intervention. 2017 Volume 5, Pages 144–149. https://doi. rg/10.1016/j.pmedr.2016.11.017
13. Tarari E, Ehsani M, Noruozi Seyed Hosini, R, Kuzechian,H . Designing a model of participation in recreational sports with a social marketing approach. Applied Research of Sport Management. (2019) 7(4). (Persian).
14. Ghafouri F, Honary H, Ali Ghaderi J. Identification of Factors Influencing the

Development of Iran Police Sports.(2018):137-162 .(Persian).
15. Shahryari N, Tabesh S, Nazari R, Zolfagharzadeh MM. Meta-analysis of the Effects of Social-Health Development on the Institutionalization of sport for all.Nurse and physician whitin war.(2020). 7(25):4-41. (Persian).
16. Mousazadeh S, Alizadeh Aghdam MB.Studying the relation between social capitals and health based life style of students in University of Tabriz. The Joournal of Soclology Studies. (2016). 9(30): 81-93. (Persian).
17. Aman, Mohd Sallehl, Mawarni Mohamed, and Mohd Sofian Omar-Fauzee. "Sport for all and elite sport: underlining values and aims for government involvement via leisure policy." *European journal of social sciences* 9.4 (2009): 659-668
18. Ghafouri F, Memarzadeh MS, Alavi S. Determining the Contribution and Role of the Executive Organizations in Development of community Sport. Applied Research of Sport Management. (2019). 8(29):11-32. (Persian). https://doi. rg/10.30473/arsm.2019.5843
19. Corbin JM. Basics of qualitative research: Grounded theory procedures and techniques. Sage; 1990. ISBN: 9780803959392
20. Danaeefar H, Emami SM. Reflection on Grounded Theory: Qualitative Research Strategies, Journal of Management Thought. (2007). 2: 69-97. (In Persian).
21. Yang D, Richardson JC, French BF, Lehman JD. The development of a content analysis model for assessing students' cognitive learning in asynchronous online discussions. Educational Technology Research and Development. 2011 Feb 1;59(1):43-70.G. https://doi.org/10.1007/s11423-010-9166-1
22. Danaeifard H, Mozafari Z. Promoting validity and consistency in management practices, including the importance of national deployments. Journal of Management skills. (2008) 1(1): 131-162. (Persian).
23. Selden L. On Grounded Theory-with some malice. Journal of Documentation. 2005 Feb 1;61(1):114-29. https://doi. rg/10.1108/00220410510578041.
24. Creswell, J. W. (2015). Qualitative inquiry and research design: choosing among five approaches including narrative research, phenomenology, grounded theory, ethnography, Case study, translated by Hasan, D., & Hasan, K., Tehran. ISBN: 9789643883652
25. Mehregan M, Zali M. The search or validation techniques in managerial research, periodical journal of Management Culture. (2006). 4(14): 5-26. (Persian).
26. Razavi Mahmoud Abadi M. Ghahrani k,Zarei Mahmood Abadi, M. Identifying and Ranking Factors Affecting Entrepreneurship in Sport Using the Multi Criterion Analysis and Copeland Analysis. Journal of Management Training and Motor Behavior. (2017) 2(12): 113-130. (Persian).
27. Hallmann K, Breuer C. The influence of socio-demographic indicators economic determinants and social recognition on sport participation in Germany. European Journal of Sport Science. 2014 Jan 1;14(sup1):S324-31. https://doi.org/10.1080/17461391.2012.704078
28. Sayyadi A, Mehdi BozorgO. The Impact of Exercise on Crime Reduction in Youth. 9th Congress of Pioneers of Progress, Tehran, Center for Iranian Islamic Progress, (2017). (Persian).
29. Sung, Billy, et al. "Critical success factors of public health sponsorship in Australia." Health Promotion International 35.1 (2020): 42-49. https://doi.org/10.1093/heapro/day107

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]
[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]
[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOR: 20.1001.1.22520716.1403.14.27.12.3]

[DOI: 10.61186/JRSM.14.27.246]